

DAGSORDEN 2015

TEKNIKERKONTAKTUDVALG ET

Dato: 06-02-2015 09:30
Sted: Mødelokale S-02

Mission

KL bidrager til at udvikle og fastholde et stærkt lokalt demokrati. KL varetager kommunernes fælles interesser og er kommunernes samlede forhandlingsorganisation, videnscenter og forum for fælles initiativer og beslutninger.

Vision

KL opnår, med et helhedsperspektiv på opgaveløsningen, indflydelse og resultater på kommunernes vegne, til gavn for borgerne og samfundet.

17.1. Natura 2000-planer 2016-2021 i høring – styring og opgavefordeling	2.....
--	--------

17.1. Natura 2000-planer 2016-2021 i høring – styring og opgavefordeling

SAG-2015-00502 trr

Baggrund

Med konteksten for de nye Natura 2000-planer er der i praksis en finansieringsstruktur, der vanskelig- eller umuliggør kommunal styring af de større kommunale naturprojekter. Den lovhjemlede kommunale styringsret har hidtil kunne håndteres i løbende forhandlinger med staten, hvilket imidlertid ikke synes muligt denne gang. Problematikken er bl.a. påpeget af KTC's faggruppe.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget drøfter

- Hvordan man aktuelt og mere varigt kan sikre den lovhjemlede kommunale styringsret til det kommunale ansvarsområde
- Hvordan kommunerne samlet set kan håndtere NST's potentielle roller indenfor det kommunale ansvarsområde – altså ikke NST's ejeransvar, skovmyndighedsfunktion eller overvågningsfunktion.

Sagsfremstilling

EU's naturdirektiver skal i Danmark implementeres over tre 6-årige perioder 2010-2015, 2016-2021 og 2022-2027. Miljøministeriet har den 19. dec. 2014 sendt 252 statslige naturplaner for perioden 2016-2021 i offentlig høring frem til den 10. april 2015 – hvorefter de skal vedtages i efteråret 2015. Herefter skal de tilhørende kommunale handleplaner udarbejdes, i høring og vedtages i 2016.

På land har kommunerne det lovhjemlede planlægning- og implementeringsansvar for den lysåbne natur og de ikke fredsskovpligtige skove, mens Naturstyrelsen (NST) har ansvaret for fredsskovene. I perioden 2016-2021 handler statens planer udelukkende om det kommunale myndighedsområde – da fredsskovene planlægges i en 12-årig cyklus.

Myndighedsansvar og styring adskilles

Hovedparten af de afsatte statslige midler er fra

Landdistriktsprogrammet og formidles direkte fra staten til lodsejerne.

De større kommunale projekter á 5-50 mio. kr. er henvist til finansiering

over EU's Life-midler eller den nye lavbundsordning. I indeværende periode har Life-ordningen været søgt i stort omfang af kommunerne enkeltvis og tværkommunalt. Dette på trods af, at statens planer var 2 år forsinkede og ordningen først blev udmeldt medio 2013.

For den kommende periode skal finansieringen af naturplanerne forhandles ml. NST og KL i foråret 2015 eller foråret 2016. Kommunerne er på administrativt niveau allerede nu forundrede over statens tildeling af projektstyring og -midler. De større projekter i Natura 2000-planerne og den lysåbne natur, dvs. kommunernes myndighedsområde, er:

- Udtagning af lavbundsarealer á 165 mio. kr.
- Life-projekt i nordøst-Jylland á ca. 100 mio. kr.

For disse projekter gælder:

- Finansieringen til disse projekter er sikret via hhv. et politisk vækstforlig og Naturplan Danmark, dvs. med Finanslov 2015
- Tilskudsordningen vedr. lavbundsarealer bliver kun mulig at søge for NST's decentrale enheder
- Kun til denne ordning kan der anvendes jordfordeling – et redskab som kommunerne og KL længe har efterlyst til de øvrige ordninger
- De danske Life-midler fra EU og stat målrettes forlods primært ét stort projekt, som en af NST's decentrale enheder har fået koordineringsansvaret for - bl.a. grundet dets størrelse.

Med andre ord er Natura 2000-indsatsens sikre, fleksible midler og større projekter indenfor det kommunale myndighedsområde direkte eller indirekte forlods tildelt NST decentralt. NST nævner på administrativt niveau, at styringsansvaret for de øvrige projekter afhænger af DUT-forhandlingerne for indsatsen.

Kommunerne skal i 2015 afgive hørings svar til de statslige planer og udarbejde politisk vedtagne handleplaner, der efterfølgende skal implementeres i 2016-2021. Men forlods agerer en anden stor offentlig myndighed som projektentreprenør på de samme arealer. Dermed adskilles myndighedsansvar og styring reelt.

Arbejdsdeling og etisk kodeks

Siden strukturreformen i 2007 har der været løbende debat ml. NST og KL om, hvem der skulle varetage de større natur- og vådområdeprojekter indenfor det kommunale myndighedsområde - der lovhjemlet er kommunernes ansvars- og styringsområde. Kommunerne har vist, at de med succes løser og integrerer også de store opgaver med

de øvrige velfærdsområder – så som friluftsliv, læring, turisme og erhvervsudvikling.

NST er nationalt både lovgivende, planlæggende og tilskudsgivende aktør på naturområdet. Desuden er de potentielt udførende og tilskudsmodtagende aktør – en ordning fra før strukturreformen anvendt til fx Skjern Å-projektet. NST har typisk mindet KL om dette i DUT-forhandlinger og under regeringens evaluering af kommunalreformen. Når andre styrelser, nævn, kommuner eller lign. undtagelsesvist har lignende muligheder, anvendes de typisk reaktivt, når en aktør eller offentlig myndighed over en længere årrække ikke har overholdt lovgivningen.

KL har siden 2009 forsøgt at fastholde det lovhjemlede kommunale styringsansvar på forskellig vis:

- Ved langstrakte forhandlingsforløb på 2-3 år
- Ved eksterne udmeldinger fx i flere ledere i Danske Kommuner
- Ved balancegang i evaluering af strukturreformen
- Ved udarbejdelse af etisk kodeks på direktionsniveau ml. Miljøministeriets Departement og KL
- Ved bilaterale politiske henvendelser til skiftende miljøministre – udenom det administrative system.

KL's bestyrelse har i sit udspil til Naturplan Danmark påpeget forventning om kommunal styring af såvel Life-projekter som lavbundsprojekter – samt at NST forventes at skelne ml. sine mange roller, jf. vedhæfte-

./.

de bilag. KL's direktion har viderebragt forslaget til Miljøministeriets departement i sensommeren 2014 – ligesom sekretariatet løbende fastholder strukturreformens arbejdsdeling i dialog med NST.

Manglende mål- og rammestyring

Det har i tidligere forløb været muligt for KL at sikre det lovhjemlede kommunale styringsansvar gennem forhandling på administrativt og politisk niveau. Det er dog af tekniske og tidsmæssige årsager ikke muligt denne gang, da den statslige styring nu forlods indarbejdes i forskellige setups. For Life-midlerne er det bagvedliggende setup ved at bliver afklaret – og for lavbundsarealerne udmøntes den statslige styring primo feb. 2015 i en ny bekendtgørelse.

På trods af økonomiaftale 2013's afsnit om fremadrettet mål- og rammestyring for naturindsatsen, er der således valgt en finansieringsstruktur, der i praksis fremmer en statslig styring og udførsel

af de store projekter – og desuden vanskelig- eller umuliggør, at kommunerne selv i perioden kan få tilskudsmidler til større naturprojekter. KL har proaktivt på administrativt og politisk niveau påpeget behovet for kommunal styring mhp. synergi og effeciens, jf. bl.a. Jørns Pedersens udtalelser: <http://www.kl.dk/menu/Lavbundsarealer-kan-blive-til-natur-id163010/>.